

Αθήνα, 23.12.2024

Ερώτηση

Προς: τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: "Καθυστερήσεις στην αποκατάσταση των πληγέντων και ενίσχυση της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Αιγαίου Κρήτης (ΔΑΕΦΚ- ΑΚ)"

Η κλιματική κρίση έχει αναδειχθεί σε κορυφαίο ζήτημα και για τη χώρα μας, με τις φυσικές καταστροφές να γίνονται ολοένα και συχνότερες, ενώ οι συνέπειές τους είναι ιδιαίτερα σοβαρές, πλήττοντας ανθρώπινες ζωές, το φυσικό περιβάλλον, καλλιέργειες, κτηνοτροφία, οικονομικές δραστηριότητες και το σύνολο της κοινωνίας, κυρίως όμως τους φτωχότερους και πιο ευάλωτους συμπολίτες μας. Οι πρόσφατες πλημμύρες στη Χαλκιδική, την Πιερία, τη Λήμνο με δύο νεκρούς, και τη Ρόδο, όπως και οι τρομακτικές πλημμύρες του 2023 στη Θεσσαλία, αποδεικνύουν με τον πλέον τραγικό τρόπο την ανεπάρκεια του κρατικού μηχανισμού.

Παράλληλα, η χώρα μας, ως σεισμογενής περιοχή, αντιμετωπίζει και τον κίνδυνο των σεισμών. Από τον σεισμό στη Λέσβο το 2017, ακολούθησαν οι σεισμοί στην Κω, τη Σάμο και την Κρήτη, με τις επιπτώσεις τους να παραμένουν αισθητές στις τοπικές κοινωνίες.

Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών επαφίεται στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.), μια υπηρεσία υποστελεχωμένη και υποχρηματοδοτούμενη. Οι εργαζόμενοι, παρά την αυταπάρνηση και την ενσυναίσθηση που επιδεικνύουν για πάνω από 25.000 δικαιούχους σε όλη τη χώρα, είναι πρακτικά αδύνατο να ανταποκριθούν στον τεράστιο όγκο εργασίας. Στον προϋπολογισμό του 2025 αναφέρεται ότι το 2024 στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας απασχολούνται 450 υπάλληλοι στον τομέα των φυσικών καταστροφών και δεν προβλέπεται καμία αύξηση για το 2025 αφού ο αριθμός για το 2025 παραμένει ο ίδιος. Η κατάσταση επιδεινώνεται καθώς κάθε νέα φυσική καταστροφή αναγκάζει την υπηρεσία να αφήνει πίσω εκκρεμείς υποθέσεις για να αντιμετωπίσει τις άμεσες ανάγκες των νέων πληγέντων.

Η κατάσταση στη νεοσύστατη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Αιγαίου και Κρήτης (ΔΑΕΦΚ-ΑΚ) είναι ακόμη πιο απογοητευτική. Η ΔΑΕΦΚ-ΑΚ συστάθηκε με το άρθρο 33 ν 5116/24 (Α 3/7/2024), στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) με έδρα την Αθήνα και χωρική αρμοδιότητα για την αποκατάσταση πληγέντων στα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη.

Παρότι όμως έχουν περάσει πέντε μήνες από τη σύσταση της, δυστυχώς η νέα Διεύθυνση δεν έχει μπει διοικητικά σε ομαλή λειτουργία ακόμα. Καθυστερούν ακόμα και τα δικαιώματα υπογραφής των υπαλλήλων. Οι εκκρεμείς υποθέσεις που παραλαμβάνει είναι ήδη πολλές λόγω των καθυστερήσεων από την έλλειψη προσωπικού, την ελλιπή χρηματοδότηση και τις πολλές φυσικές καταστροφές και πολλές διοικητικές διαδικασίες θα επαναληφθούν λόγω της μη ψηφιοποίησης των διαδικασιών συνολικά (πρωτοκόλληση εκ νέου, μεταχρεώσεις κλπ).

Η νέα αρμόδια Διεύθυνση, που πέραν της αποκατάστασης των πληγέντων αυτών των περιοχών από προηγούμενα συμβάντα (πχ των σεισμών στη Λέσβο και την Κω του 2017, στη Σάμο του 2020, στο Αρκαλοχώρι το 2021 κλπ μικρότερες ή παλαιότερες φυσικές καταστροφές), καλείται ήδη να αντιμετωπίσει τις πρόσφατες φυσικές καταστροφές εξαιτίας των πλημμυρών σε Λήμνο και Ρόδο. Συγκεκριμένα, στην νεοσύστατη Διεύθυνση, μεταχρεώνονται πάνω από 2000 ενεργές υποθέσεις, ενώ παράλληλα υπάρχουν πάνω από 4000 επιπλέον δικαιούχοι. Και αυτό χωρίς να υπολογίσουμε τις νέες υποθέσεις από Λήμνο και Ρόδο. Η στελέχωση της; 15 Μηχανικοί και 4 Διοικητικοί υπάλληλοι.

Τραγική είναι η κατάσταση σε όλο το προσωπικό της (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.). Ο Σύλλογος Εργαζομένων Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) με Δελτίο Τύπου εκφράζει την έντονη διαμαρτυρία τους προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης και τις δεσμεύσεις που μένουν ανεκπλήρωτες.

Τα βασικά προβλήματα που καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι στη Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. περιλαμβάνουν, καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του Οργανισμού, εργασιακή αβεβαιότητα, έλλειψη μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), ανεπαρκής χρηματοδότηση των εκτός έδρας δραστηριοτήτων.

Τα προβλήματα δεν σταματούν εκεί. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι περιπτώσεις: στη Λέσβο από το σεισμό του 2017 οι προθεσμίες έχουν γίνει ασφυκτικές για την υλοποίηση της επισκευής ή της ανακατασκευής και σύμφωνα με τα στοιχεία των ιδιωτών μηχανικών υπάρχουν 100 περίπου περιπτώσεις πληγέντων που περιμένουν τον έλεγχο ή τη χορήγηση της 1ης ή της 2ης δόσης – από τις αρχές του 2024 - και φαίνεται αδύνατο χωρίς χρήματα να καταφέρουν να ολοκληρώσουν τις οικοδομές τους μέσα στις προθεσμίες. Άρα να χάσουν τελικά τη δυνατότητα να αποκαταστήσουν τις πληγές τους. Η Βρίσα στη Λέσβο, η τοπική κοινότητα που υπέστη σχεδόν ολοκληρωτική καταστροφή, είναι ένα κλειστό μέχρι σήμερα χωριό εξαιτίας των καθυστερήσεων και της μη χρηματοδότησης αντιστήριξης διατηρητέων κτιρίων, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να λειτουργήσουν καταστήματα (παντοπωλείο, καφενείο, φαρμακείο κλπ) προκειμένου να επιστρέψει η κανονικότητα.

Παράλληλα στην Σάμο, από τις 900 περίπου μελέτες αποκατάστασης που έχουν ήδη κατατεθεί, μόνο το 10% αυτών έχουν εγκριθεί μέχρι και σήμερα. Επιπλέον απαγορεύεται σε χιλιάδες δικαιούχους που δεν έχουν καταθέσει ακόμα μελέτες, να φτιάξουν τις περιουσίες τους, καθώς το υπουργείο, αρνείται πεισματικά να δώσει παρατάσεις. Αντίστοιχη και σε μεγαλύτερη κλίμακα είναι η κατάσταση στο Αρκαλοχώρι. Η άρνηση του Υπουργείου να παρατείνει τις προθεσμίες επιτείνει την απόγνωση των πληγέντων.

Την ίδια στιγμή, το κόστος επισκευών και ανακατασκευών έχει αυξηθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, με την κρατική αρωγή να καλύπτει μετά βίας το 50% του κόστους επισκευής. Οι ιδιοκτήτες αναγκάζονται να επωμιστούν σημαντικό μέρος των εξόδων, ενώ οι τράπεζες δεν χορηγούν τα απαραίτητα άτοκα δάνεια.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Με ποιο τρόπο σκοπεύετε να ενισχύσετε σε προσωπικό, υλικοτεχνική υποδομή και οικονομικούς πόρους τη (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) και ειδικότερα τη ΔΑΕΦΚ - Αιγαίου Κρήτης ώστε να ανταποκρίνεται με επάρκεια και ταχύτητα στις αυξημένες ανάγκες των πληγέντων;
2. Ποια είναι τα οργανικά κενά ανά ειδικότητα και πότε θα θεσπιστεί ο οργανισμός του Υπουργείου καθώς και τα σχετικά οργανογράμματα των υπηρεσιών;
3. Ποιες είναι οι ειδικότητες, κλάδοι και το καθεστώς των σχέσεων εργασίας των 450 υπαλλήλων που απασχολούνται στο Υπουργείο στον τομέα των φυσικών καταστροφών το 2024; Γιατί σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2025 δεν προβλέπεται καμία πρόσληψη

για το 2025, αφού ο αριθμός του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα των φυσικών καταστροφών παραμένει ο ίδιος όπως και το 2024;

4. Γιατί δεν έχει προχωρήσει η ψηφιοποίηση των διαδικασιών της (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) που θα οδηγούσε σε σύντμηση χρόνου και εξοικονόμηση ανθρώπινων πόρων και δεδομένης της έλλειψης προσωπικού και των καθυστερήσεων στις εκταμιεύσεις, προτίθεστε να χορηγήσετε επαρκείς παρατάσεις σε όλα τα στάδια των διαδικασιών, ώστε να μπορέσουν οι πληγέντες να ολοκληρώσουν τις απαραίτητες εργασίες;
5. Σκοπεύει η Κυβέρνηση να αναθεωρήσει προς τα πάνω το ύψος της κρατικής αρωγής, ώστε να ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος επισκευής και ανακατασκευής, αλλά και να πιέσει τις τράπεζες να χορηγούν άτοκα δάνεια στους δικαιούχους;

Οι υπογράφωντες βουλευτές

Αθανάσιος (Νάσος) Ηλιόπουλος

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα

Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου

Χουσεΐν Ζεϊμπέκ

Μερόπη Τζούφη